

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

vestník

číslo 13/2018

Správa o hospodárení Úradu pre dohľad
nad zdravotnou starostlivosťou
za I. polrok 2018

október 2018

Úvod

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) je podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) povinný predložiť vláde správu o hospodárení za prvý polrok kalendárneho roka do troch mesiacov po skončení kalendárneho polroka.

V priebehu prvého polroka 2018 úrad hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade s rozpočtom úradu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Neoddeliteľnú súčasť správy tvorí finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a z pasív subjektu verejnej správy a finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Audítor overil správu o hospodárení za I. polrok 2018 a podľa názoru audítora sú údaje v správe v súlade s priebežnou účtovnou závierkou.

1. Čerpanie rozpočtu

Úrad hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočet úradu na rok 2018 schválila dozorná rada úradu na svojom zasadnutí uznesením č. 307/2017 z 29. septembra 2017 a z prerokovania vlády SR bolo k rozpočtu úradu prijaté uznesenie č. 469 z 11. októbra 2017. Národná rada SR schválila rozpočet úradu 13. decembra 2017 uznesením č. 986.

1.1. Prostriedky z predchádzajúcich rokov

Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov k 1. januáru 2018 v sume 30 818 682 eur sa skladá z nasledovných častí:

- príspevok od zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2018, ktorý bol uhradený na účet úradu v decembri 2017 v sume 18 752 176 eur, pričom predpokladaný príjem bol na úrovni 18 573 848 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia z predchádzajúcich rokov vo výške 12 053 269 eur,
- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 13 237 eur, najmä na projekt EESSI.

Tabuľka č. 1: Prostriedky z predchádzajúcich rokov

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Skutočnosť k 30.06.2018	Čerpanie rozpočtu %
Prostriedky z predchádzajúcich rokov	30 663 538	27 631 703	30 818 682	111,5

1.2. Príjmy rozpočtu

Príjmy z činnosti úradu za I. polrok 2018 boli v čiastke 338 191 eur, čo predstavuje plnenie na 45,1 % z ročných plánovaných predmetných príjmov. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických (ďalej len „SLaPA“) pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

Príjmy z činnosti SLaPA pracovísk z úhrad za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel boli v I. polroku 2018 vo výške 287 830 eur. V sledovanom období mal úrad aj príjmy za praktickú výučbu študentov v nadväznosti na uzatvorené zmluvy o zriadení výučbových pracovísk s Univerzitou Komenského v Bratislave – Lekárskou fakultou a Univerzitou P. J. Šafárika v Košiciach – Lekárskou fakultou, a to v objeme 48 890 eur. Príjmy z poplatkov za administratívne činnosti úradu boli v sume 1 471 eur.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 1 498 eur predstavovali úroky z bankových účtov. Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 377 eur boli iné nedaňové príjmy, a to príjmy z refundovaného poštovného.

Celkové príjmy k 30. júnu 2018 úrad vykazuje vo výške 31 158 747 eur, z čoho je zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 30 818 682 eur a nedaňové príjmy, granty a transfery v čiastke 340 066 eur.

Tabuľka č. 2: Stav plnenia rozpočtu – príjmy

(v eurách)

Názov položky	Čerpanie k 30.06.2017	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Čerpanie k 30.06.2018	Čerpanie rozpočtu %
Príjmy z činnosti úradu	302 744	725 779	750 000	338 191	45,1
Pokuty, penále a iné sankcie	160	160	0	0	-
Kapitálové príjmy	0	1 300	0	0	-
Úroky z účtov	1 531	2 642	5 000	1 498	30,0
Iné nedaňové príjmy	9 623	10 165	0	377	-
EÚ na DRG	0	0	0	0	-
Zo zdravotných poisťovní	0	18 752 176	19 771 655	0	0,0
Zahraničné granty	0	0	0	0	-
Nedaňové príjmy, granty a transfery spolu	314 058	19 492 222	20 526 655	340 066	1,7

1.3. Výdavky rozpočtu

Výdavky úradu na rok 2018 sú rozpočtované na úrovni 20 520 168 eur. Za I. polrok 2018 boli skutočné výdavky v objeme **8 573 258 eur**, čo predstavuje 41,8 % z rozpočtu na rok 2018. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2017 boli výdavky nižšie o 610 562 eur, nakoľko v roku 2017 boli výdavky ovplyvnené realizáciou rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach.

Tabuľka č. 3: Výdavky rozpočtu

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť k 30.06.2017	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Skutočnosť k 30.06.2018	Čerpanie rozpočtu %
Mzdy	3 423 017	7 259 755	7 559 121	3 651 036	48,3
Odvody z miezd	1 230 953	2 613 026	2 774 746	1 313 462	47,3
Tovary a služby	2 368 686	5 040 439	7 406 301	2 543 004	34,3
Bežné transfery	10 811	91 021	110 000	14 540	13,2
Bežné výdavky celkom	7 033 467	15 004 241	17 850 168	7 522 042	42,1
Kapitálové výdavky	1 959 130	4 141 614	2 520 000	431 792	17,1
Kurzové rozdiely	191 223	191 223	150 000	619 424	412,9
Výdavky celkom	9 183 820	19 337 078	20 520 168	8 573 258	41,8
Prebytok hospodárenia	21 793 776	30 818 682	27 638 190	22 585 490	81,7

Úrad v I. polroku 2018 čerpal **bežné výdavky** vo výške **7 522 042 eur**, čo predstavuje 42,1 % z rozpočtovanej úrovne. Oproti rovnakému obdobiu roku 2017 došlo k zvýšeniu predmetných výdavkov o 6,9 %, v objeme o 488 575 eur, v nadväznosti na 2 % rozpočtovaný nárast miezd a príslušného poistného, ako aj v nadväznosti na nárast úhrad za prehliadky mŕtvych tiel realizovaný v druhom polroku 2017.

Mzdové výdavky boli v rozpočte schválené vo výške 7 559 121 eur. Skutočné čerpanie za I. polrok 2018 bolo na úrovni 3 651 036 eur, čo predstavuje 48,3 % z rozpočtovaných mzdových výdavkov na rok 2018. V súlade s rozpočtovaným 2 % nárastom miezd na rok 2018 úrad pristúpil k zvýšeniu miezd od 1. marca 2018.

Výdavky na poisťné a príspevky do poisťovní boli v rozpočte na rok 2018 predpokladané v objeme 2 774 746 eur, pričom skutočnosť za I. polrok 2018 dosiahla 1 313 462 eur, t. j. 47,3 % z ročného rozpočtu.

Výdavky na tovary a služby boli na rok 2018 schválené vo výške 7 406 301 eur. V I. polroku 2018 bolo skutočné čerpanie výdavkov na tovary a služby na úrovni 2 543 004 eur, t. j. 34,3 % z rozpočtu. Predmetné výdavky medziročne vzrástli o 174 318 eur, a to najmä z dôvodu nárastu úhrad za výkon prehliadok mŕtvych tiel od druhého polroku 2017.

V rámci sumárnej položky **Tovary a služby** sú jednotlivé položky čerpané nasledovne:

Položka **Cestovné náhrady** je čerpaná vo výške 16 047 eur, čo je 30,9 % z rozpočtovanej úrovne.

V oblasti **Energie, vody a komunikácií** došlo v sledovanom období oproti roku 2017 k zvýšeniu výdavkov o 28 032 eur, a to najmä v nadväznosti na zvýšené výdavky za energie na prevádzkovanie vlastnej zrekonštruovanej budovy v Košiciach, ako aj v nadväznosti na ročné vyúčtovanie energií a vody za rok 2017, ktoré bolo vo výraznej miere na úkor úradu.

V položke **Materiál** boli výdavky za sledované obdobie čerpané v hodnote 138 216 eur, čo predstavuje 23,5 % z rozpočtovaných prostriedkov, pričom oproti polroku 2017 bolo čerpanie nižšie o 8 478 eur. Všetky podpoložky v materiálnej oblasti boli čerpané v rámci podielu. V oblasti prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení bolo realizované prístrojové vybavenie SLaPA pracovísk v nižšej miere oproti predchádzajúcemu roku, nakoľko v roku 2017 došlo k väčšej obnove prístrojového vybavenia na SLaPA pracoviskách. V podpoložke **Všeobecný materiál** došlo k medziročnému zvýšeniu výdavkov o 19 781 eur, a to hlavne z dôvodu nákupu špeciálneho materiálu pre SLaPA pracoviská k zabezpečeniu vyššieho objemu požiadaviek na toxikologické vyšetrenia. Zároveň sa v II. polroku 2018 očakáva ďalšie zvyšovanie výdavkov na špeciálny zdravotnícky materiál najmä pre chromatografiu v nadväznosti na realizáciu materiálovo náročnejších metód toxikologických a chemicko-laboratórnych vyšetrení. Materiálovým podpoložkám je venovaná zvýšená pozornosť pri objednávaní a nákupe, v snahe zabezpečiť nižšie čerpanie podpoložky **Všeobecný materiál**.

V položke **Dopravné** je čerpanie 10 701 eur, a to na úrovni 16,7 % schváleného rozpočtu. Podpoložka **Karty, známky, poplatky** zaznamenala mierny nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu z dôvodu nárastu cien zahraničných diaľničných známok.

V položke **Rutinná a štandardná údržba** vykazuje úrad čerpanie 181 289 eur s podielom 32,8 %. Nižšie čerpanie na podpoložke **Údržba budov** oproti rovnakému obdobiu roku 2017 je v dôsledku realizácie výmeny pevných germicídnych žiariviek na SLaPA pracoviskách v roku 2017. Zvýšené čerpanie výdavkov zaznamenala podpoložka **Údržba výpočtovej techniky**, nakoľko v I. polroku 2018 sa realizovali výdavky na zabezpečenie dvojročného servisu pre servery úradu.

Položka **Nájomné** bola čerpaná vo výške 625 539 eur, čo je 39,7 % z rozpočtu pre rok 2018. Nižšie čerpanie predmetných výdavkov v I. polroku 2018 oproti rovnakému obdobiu roku 2017 o 33 961 eur vyplýva najmä zo skutočnosti, že SLaPA pracovisko Košice a pobočka Košice sú v roku 2018 už plne prevádzkované vo vlastnej zrekonštruovanej budove.

Položka **Služby** je čerpaná vo výške 1 225 441 eur, čo predstavuje 33,6 % z ročného rozpočtu. Na medziročný nárast predmetných výdavkov o 205 469 eur, t. j. o 20,1 %, vplyva najmä zvýšenie úhrad za výkon prehliadky mŕtvych tiel od druhého polroku 2017. Nové procesy vyplývajúce z novely zákona č. 581/2004 Z. z. v oblasti zabezpečenia prehliadok mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti organizátormi vysúťaženými v procese verejného obstarávania budú vplyvať na zvýšenie výdavkov v oblasti služieb až v II. polroku 2018.

V službách došlo k prekročeniu polročného podielu v podpoložke Poplatky a odvody v súvislosti s úhradami výdavkov exekútorom za právne úkony v dôsledku väčšieho množstva vydaných rozhodnutí o upustení od vymáhania pohľadávky štátu v roku 2017, pričom do konca roka sa nepredpokladá prečerpanie rozpočtovanej sumy. Nad rámec polročného podielu bolo aj čerpanie podpoložky Služby v oblasti informačno-komunikačných technológií v dôsledku jednorazových výdavkov na vypracovanie štúdie Optimalizácia informačného systému úradu v I. polroku 2018.

Medziročné zvýšenie výdavkov na podpoložke Všeobecné služby súvisí najmä so zabezpečením prevádzkovania vlastnej zrekonštruovanej budovy v Košiciach. Medziročný nárast o 17,1 % zaznamenala aj podpoložka Špeciálne služby, a to v nadväznosti na zabezpečenie strážnej služby pre vlastnú zrekonštruovanú budovu Košiciach, ako aj v nadväznosti na mierne zvýšenie realizovaných úhrad za prepravu mŕtvych tiel v I. polroku 2018. V rozpočte výdavkov podpoložky Zdravotníckym zariadeniam bola zohľadnená kvantifikácia dopadov vyplývajúcich z nových procesov organizácie výkonu prehliadok mŕtvych tiel. K 30. júnu 2018 je uvedená podpoložka plnená na 28,0 %, nakoľko v I. polroku boli prehliadky realizované podľa podmienok z roku 2017. Zásadný vplyv na výdavky predmetnej podpoložky bude mať až realizácia zmlúv s organizátormi prehliadok mŕtvych tiel platných od 1. júla 2018.

Tabuľka č. 4: Tabuľka čerpania významných výdavkov na tovary a služby

(v eurách)

Názov položky	Výdavky k 30.06.2017	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Výdavky k 30.06.2018	Čerpanie rozpočtu %
Energie	133 437	262 869	450 000	177 763	39,5
Poštovné a telekomunikačné služby do r. 2016/ Poštovné od r. 2017	42 959	84 646	125 000	34 515	27,6
Telekomunikačné služby od r. 2017	39 084	75 995	100 000	33 764	33,8
Komunikačná infraštruktúra	79 031	157 043	150 000	75 724	50,5
Výpočtová technika	1 517	117 544	100 000	3 119	3,1
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	16 654	98 027	60 000	5 060	8,4
Všeobecný materiál	104 301	210 792	298 000	124 082	41,6
Dopravné	9 610	25 834	64 000	10 701	16,7
Údržba budov	50 418	115 391	60 000	13 506	22,5
Údržba softvéru	127 338	260 644	395 000	127 338	32,2
Nájomné budov, objektov	634 149	1 262 905	1 445 000	602 412	41,7
Všeobecné služby	59 618	134 042	220 000	67 089	30,5
Špeciálne služby	167 024	335 552	450 000	195 608	43,5
Štúdie, expertízy, posudky	124 148	249 318	310 000	116 185	37,5
Stravovanie	79 549	154 791	260 000	89 075	34,3
Odmeny zamest. v mimoprac. pomere	94 708	189 544	200 000	96 768	48,4
Zdravotníckym zariadeniam	390 061	782 079	1 934 801	542 493	28,0

V oblasti **bežných transferov** boli v I. polroku 2018 čerpané výdavky na nemocenské dávky, a to na úrovni 43,4 % z rozpočtovanej výšky.

Kapitálové výdavky boli za sledované obdobie roku 2018 čerpané na úrovni 431 792 eur, čo predstavuje 17,1 % zo schváleného rozpočtu na rok 2018.

V I. polroku 2018 boli kapitálové výdavky čerpané na úpravy softvérov úradu vo vzťahu k elektronickej podateľni, správy registratúry a centrálného registra poisťencov vo výške 90 950 eur, na nákup prístrojového vybavenia pre SLaPA pracovisko vo výške 341 112 eur a zároveň úrad prijal dobropis vo výške 270 eur v nadväznosti na vyúčtovanie vodného a stočného za rok 2017 vo vzťahu k rekonštrukcii budovy v Košiciach.

Do konca roka 2018 sa v kapitálových výdavkoch predpokladá aj realizácia finančného usporiadania výdavkov súvisiacich s projektom EESSI zo zahraničných grantov vo forme refundácie vlastných výdavkov, a to na podpoložke 718 006 Rekonštrukcia a modernizácia - Softvéru vo výške 13 042 eur.

Čerpanie rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je uvedený vo finančnom výkaze o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy (Fin 1-12), ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR, a ktorý je súčasťou správy o hospodárení (príloha č. 1).

2. Náklady a výnosy

Okrem skutočnosti, že úrad v zmysle zákona č. 581/2004 Z. z. hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy, na základe čoho musí sledovať príjmy a výdavky podľa ekonomickej a rozpočtovej klasifikácie, zároveň vedie účtovníctvo, prostredníctvom ktorého sleduje náklady a výnosy. Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a z pasív subjektu verejnej správy (Fin 2-04) k 30. júnu 2018 je súčasťou priebežnej správy o hospodárení (príloha č. 2).

Celkové náklady úradu za I. polrok 2018 boli 8 117 811 eur, čo predstavuje oproti rovnakému obdobiu roka 2017 nárast o 10,1 %.

Z nákladov najvýznamnejšou položkou boli **mzdové náklady** v sume 3 415 562 eur, t. j. 42,1 % všetkých nákladov, u ktorých došlo k zníženiu podielu na celkových nákladoch o 1,6 % pri absolútnom medziročnom zvýšení mzdových nákladov o 198 455 eur vplyvom rozpočtovaného zvýšenia miezd o 2 %.

V nadväznosti na mzdy sa úmerne čerpalo aj zákonné poistenie s 14,8 % podielom na celkových nákladoch a medziročným znížením podielu o 0,6 %.

Medziročný nárast **spotreby materiálu** o 47,8 % bol najmä v dôsledku nákupu výpočtovej techniky v rámci obmeny a modernizácie počítačov hlavne na SLaPA pracoviskách. Napriek sprísneným pravidlám dezinfekčného a sanitačného poriadku na SLaPA pracoviskách sa v spotrebe materiálu preukázala racionálna spotreba čistiacich a dezinfekčných potrieb. Na základe vyššie uvedených sprísnených pravidiel vzrástli náklady v roku 2017 na obmenu pracovných odevov lekárov, pričom v roku 2018 je na tejto položke vykázaná úspora. V I. polroku 2017 došlo zároveň k vyššej výmene prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, a to v dôsledku kazovosti a vysokej opotrebovanosti prístrojov na SLaPA pracoviskách, a preto je v roku 2018 na tejto položke vykázaná úspora. Medziročne bol zaznamenaný nárast nákladov na lieky a špeciálny zdravotnícky materiál z dôvodu zabezpečenia vyššieho objemu požiadaviek na toxikologické vyšetrenia. V II. polroku 2018 sa očakáva ďalšie zvýšenie nákladov na lieky a špeciálny zdravotnícky materiál najmä pre chromatografiu v nadväznosti na realizáciu materiálovo náročnejších metód toxikologických a chemicko-laboratórných vyšetrení.

Náklady na **energie** boli v sledovanom období realizované približne na rovnakej úrovni ako v I. polroku 2017. Mierne zvýšené náklady na prevádzkovanie vlastnej budovy v Košiciach oproti sledovanému obdobiu v roku 2017 boli kompenzované priaznivým vyúčtovaním elektrickej energie za predchádzajúci rok. Náklady na **opravy a údržbu** v I. polroku 2018 poklesli oproti rovnakému obdobiu minulého roku o 43,2 %. V rámci nákladov na opravy a údržbu v I. polroku 2018 bola vynaložená na opravy a údržbu výpočtovej techniky zvýšená čiastka z dôvodu zabezpečenia dvojročného servisu pre servery úradu. Znížené náklady na opravy a údržbu budov a priestorov v roku 2018 sú v dôsledku realizácie výmeny pevných germicídnych žiariviek na SLaPA pracoviskách, ktoré jednorazovo ovplyvnili predmetné náklady v roku 2017.

V rámci **nákladov na ostatné služby** sú najväčšie náklady za nájomné a služby súvisiace s nájmom, ktoré poklesli presťahovaním pobočky a SLaPA pracoviska v Košiciach do vlastných priestorov, avšak spôsobili zvýšenie nákladov na ochranu objektov a náklady na revízie a kontroly, ktoré si musí úrad zabezpečovať vo vlastnej réžii. Náklady na prepravu mŕtvych na pitvu sú medziročne na rovnakej úrovni. Náklady vynaložené na opravy a údržbu softvéru sú približne na úrovni roku 2017. Medziročný nárast nákladov je za služby týkajúce sa internetu, v rámci ktorých boli novou zmluvou zabezpečené vyššie rýchlosti prenosu dát a väčší rozsah spracovania údajov. V oblasti služieb informačných a komunikačných technológií boli čerpané náklady na vypracovanie štúdie Optimalizácia informačného systému úradu. Náklady na dopravu lekárov k prehliadkam mŕtvych tiel zaznamenali medziročný nárast z dôvodu úpravy cien za prepravu.

Náklady na odpisy medziročne vzrástli o 36,2 % z dôvodu zaradenia softveru grupera slovenskej verzie systému DRG do nehmotného majetku úradu a rozšírenie softvéru informačného systému úradu. Najväčšia zmena odpisov je v oblasti samostatných hnutelných vecí a odpisov stavieb, kde sa zúčtovali odpisy zaradenej budovy a technologického vybavenia SLaPA pracoviska v Košiciach.

Iné ostatné náklady medziročne vzrástli o 20,5 %. Na iných ostatných nákladoch sa najviac podielali náklady na prehliadky mŕtvych tiel v objeme 59,5 %, pričom ich medziročný nárast predstavuje 41,8 %. Absolútny nárast tejto položky je z dôvodu zvýšenia úhrad za výkon prehliadky mŕtvych tiel od druhého polroku 2017. Nové procesy vyplývajúce z novely zákona č. 581/2004 Z. z. v oblasti zabezpečenia prehliadok mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti organizátormi vysúťaženými v procese verejného obstarávania budú vplývať na zvýšenie iných ostatných nákladov až v II. polroku 2018.

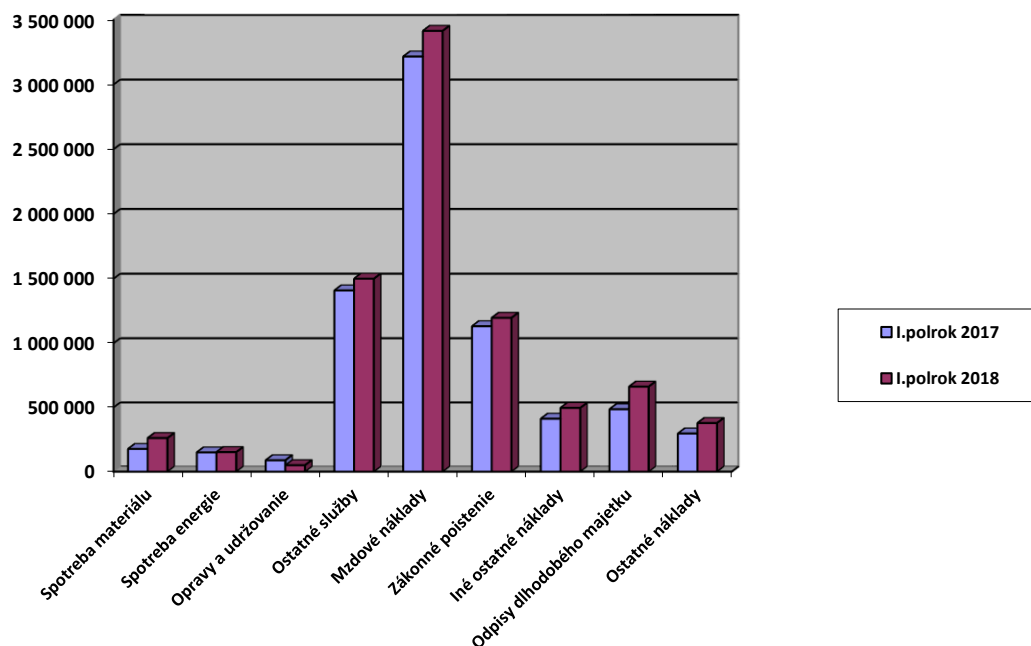
Tabuľka č. 5: Podiel jednotlivých druhov nákladov na celkových nákladoch

(v eurách)

Náklad	I. polrok 2017	Podiel z celkových nákladov %	I. polrok 2018	Podiel z celkových nákladov %
Spotreba materiálu	177 116	2,4	261 817	3,2
Spotreba energie	150 215	2,0	152 496	1,9
Opravy a udržiavanie	89 015	1,2	50 549	0,6
Ostatné služby	1 410 230	19,1	1 500 654	18,5
Mzdové náklady	3 217 107	43,6	3 415 562	42,1
Zákonné poistenie	1 133 145	15,4	1 198 031	14,8
Iné ostatné náklady	412 423	5,6	497 010	6,1
Odpisy dlhodobého majetku	486 424	6,6	662 539	8,2
Ostatné náklady	297 371	4,0	379 153	4,7
Náklady spolu	7 373 046	100,0	8 117 811	100,0

Graf č. 1: Porovnanie čerpania nákladov I. polrok 2017 a I. polrok 2018

(v eurách)

Z porovnania medziročného vývoja nákladov uvedených v predchádzajúcej tabuľke a vo vývojovom grafe možno konštatovať, že štandardné prevádzkové náklady su stabilizované.

Výnosy úradu za I. polrok 2018 boli **19 308 006 eur** pri medziročnom náraste 5,3 %. Rozhodujúcim výnosom bol **prevod príspevku zdravotných poisťovní** na činnosť úradu na rok 2018 v sume **18 752 176 eur**. Príspevok bol príjmom v roku 2017, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2018 bol preúčtovaný do výnosov. Ďalšími výnosmi I. polroka 2018 boli **tržby z predaja služieb** hlavne SLaPA pracovísk za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel v sume **350 273 eur**, ktoré zaznamenali nárast o 0,5 %.

V sledovanom období mal úrad **výnosy z úrokov 1 498 eur** a **iné ostatné výnosy 639 eur**, ktoré sú medziročne na úrovni, ktorá podstatne neovplyvňuje vykazované výnosy.

V rámci výnosov má úrad zúčtované dotácie na prevádzku vo výške 178 494 eur, ktoré obsahujú vyúčtovanie záväzkov voči štátnemu rozpočtu v pomere odpisov na dlhodobý nehmotný majetok na DRG.

Za I. polrok 2018 úrad zúčtoval do výnosov priebežne vykázané **kurzové zisky** z operácií styčného orgánu vo výške 24 926 eur. Úrad za sledované obdobie roku 2018 zúčtoval z kurzových rozdielov zo styčného orgánu per saldo kurzovú stratu v hodnote 230 534 eur, pričom za rovnaké obdobie roku 2017 to bolo vo výške 134 006 eur.

3. Majetok

Obstarávacia hodnota dlhodobého majetku úradu evidovaného v účtovníctve k 30. júnu 2018 bola 18 586 415 eur. Sumár dlhodobého majetku a porovnanie so stavom k 30. júnu 2017 obsahuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 6: Majetok úradu

(v eurách)

	k 30.06.2017	k 30.06.2018
Dlhodobý majetok celkom*	16 970 010	18 586 415
- nehmotný	5 945 758	6 072 896
- hmotný celkom	11 024 252	12 513 519
- pozemky	275 325	275 325
- stroje, prístroje	4 246 294	5 917 960
- stavby	2 430 801	5 912 966
- dopravné prostriedky	392 533	375 224
- ostatný hmotný majetok	18 372	16 198
- obstaranie dlhodobého hmot. majetku	3 660 927	15 846

* Dlhodobý majetok celkom v brutto hodnote

Čerpanie kapitálových výdavkov v druhom polroku 2017 a v I. polroku 2018 sa prejavili na zvýšení obstarávacej hodnoty majetku úradu. V položke dlhodobého majetku 18 586 415 eur je zahrnutá aj čiastka obstarania dlhodobého nehmotného majetku vo výške 21 477 eur a dlhodobého hmotného majetku vo výške 15 846 eur.

Nehmotný majetok vzrástol z dôvodu:

- modernizácie a rozšírenia informačného systému potrebného pre činnosť úradu,
- v prírastku nehmotného majetku v roku 2018 sa odrazil upgrade systému Grouper pre DRG v II. polroku 2017, ktorý ako ucelený softvérový nástroj zabezpečuje zaradenie hospitalizačného prípadu do konkrétnej DRG skupiny.

Zaradením obstarania dlhodobého nehmotného majetku do nehmotného majetku začal úrad tento majetok odpisovať.

V rámci hmotného majetku úrad zabezpečuje hlavne vybavenie SLaPA pracovísk novým prístrojovým vybavením.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

Medziročný nárast obstarania dlhodobého hmotného majetku je z dôvodu ukončenia realizácie rekonštrukcie budovy úradu v Košiciach. Za použitia vlastných zdrojov boli uskutočnené rozsiahle stavebné úpravy, ktoré priestory pre SLaPA pracovisko a pobočku zaradili k špičkovým patologickým pracoviskám vyhovujúcim všetkým prevádzkovým

a hygienickým predpisom. Po ukončení kolaudačného konania bol objekt zaradený do užívania s moderným prístrojovým a prevádzkovým zariadením.

4. Financie

Finančné prostriedky vedie úrad v zmysle § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice bol úrad zaradený ako klient B.

4.1. Pokladnice

Úrad má otvorenú hotovostnú pokladňu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 9 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Celkový zostatok hotovosti a cenín vo všetkých pokladniciach k 30. júnu 2018 bol 5 105 eur.

Ústredie úradu nemá v sledovanom období otvorené valutové pokladne s aktívnym zostatkom.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) až h) do výšky 1 % ročného rozpočtu bežných výdavkov. V I. polroku 2018 bolo prostredníctvom pokladníc úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle citovaného zákona 8 343 eur, čo predstavuje 0,05 % z rozpočtu bežných výdavkov na rok 2018.

4.2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, boli evidované k 30. júnu 2018 nasledovné zostatky:

Tabuľka č. 7: Bankové účty

Typ účtu	suma
bežný účet	106 538
účet na poplatky	22 450 622
zúčtovací účet, styčný orgán	4 437 884
účet pre sociálny fond	10 051
účet pokút	11 381
depozitný účet	179 469
účet pre spolufinancovanie EESSI	13 042
účet pre spolufinancovanie PaSQ	196

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia a pobočiek. Na týchto účtoch bol celkový stav k 30. júnu 2018 vo výške 12 357 eur.

Celkový zostatok na finančných účtoch úradu k 30. júnu 2018 bol vo výške 27 221 540 eur.

5. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 30. júnu 2018 dosiahli výšku 82 091 734 eur. V rovnakom období roku 2017 boli celkové záväzky na úrovni 78 115 011 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu v sume 79 397 319 eur, pričom v I. polroku 2017 boli vo výške 74 241 423 eur. Medziročný nárast celkových záväzkov predstavuje 3 976 723 eur, z čoho voči zahraničným partnerom došlo k zvýšeniu o 2 741 639 eur a voči zdravotným poisťovniam k nárastu o 2 414 257 eur.

Závazky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 30. júnu 2018 čiastku 285 881 eur. Oproti polroku 2017, kedy boli predmetné záväzky v hodnote 1 163 641 eur, došlo k poklesu z dôvodu účtovania záväzkov voči dodávateľovi rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach, či dodávateľovi expertízneho posudku softvérového vybavenia Grouper pre DRG v roku 2017.

Úrad k 30. júnu 2018 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 1 431 928 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v I. polroku uhradili pokuty vo výške 95 211 eur, čo je o 16 801 eur viac ako za rovnaké obdobie minulého roku.

Tabuľka č. 8: Závazky úradu

(v eurách)

Druh záväzku	k 30.06.2017	k 31.12.2017	k 30.06.2018
Z obchodného styku	75 591 959	79 018 413	79 716 585
<i>dodávateľa</i>	1 163 641	361 598	285 881
<i>depozit</i>	184 155	21 290	30 500
<i>z čin. styčného orgánu</i>	74 241 423	78 237 427	79 397 319
<i>ostatné</i>	2 740	398 098	2 885
Voči zamestnancom	410 989	430 922	423 581
Voči inštit. soc. poistenia	272 216	285 859	286 409
Daňové záväzky	72 346	76 224	76 654
Voči štátnemu rozpočtu	1 614 763	1 590 481	1 431 928
Sociálny fond	3 769	8 986	7 608
Ostatné dlhodobé záväzky	148 969	148 969	148 969
Závazky celkom	78 115 011	81 559 854	82 091 734

Celkové pohľadávky k 30. júnu 2018 úrad vykazuje vo výške 76 515 329 eur, pričom v rovnakom období roku 2017 boli na úrovni 75 366 615 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu vo výške 74 953 867 eur, kde oproti polroku 2017 došlo k medziročnému zvýšeniu stavu o 1 401 266 eur, z toho voči zahraničným partnerom o 1 828 750 eur a voči zdravotným poisťovniam k zníženiu o 427 485 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne uplatňovaná voči zdravotným poisťovniam a zahraničným partnerom.

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia vrátane poskytnutých záloh colnému úradu) sú k 30. júnu 2018 vo výške 139 483 eur. Oproti I. polroku 2017 došlo k medziročnému zníženiu pohľadávok z obchodného styku o 65 309 eur, ktoré vyplýva najmä zo stabilizácie pohľadávok voči Ministerstvu vnútra SR za súdne pitvy a laboratórne vyšetrenia, ako aj pohľadávok voči Univerzitej nemocnici BA.

Tabuľka č. 9: Pohľadávky úradu

(v eurách)

Pohľadávka	k 30.06.2017	k 31.12.2017	k 30.06.2018
Z obchodného styku	204 792	123 862	139 483
Z činnosti styčného orgánu	73 552 601	73 778 087	74 953 867
Ostatné	2 330	398 002	1 433
Za udelené pokuty	1 606 892	1 570 459	1 420 546
Pohľadávky celkom	75 366 615	75 870 410	76 515 329

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči zdravotným poisťovniam, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 10: Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)

	k 30.06.2017	k 31.12.2017	k 30.06.2018
Záväzky voči			
štátom EÚ	29 802 742	31 768 087	32 544 381
ZP v SR	44 438 681	46 469 340	46 852 938
Záväzky styčný orgán	74 241 423	78 237 427	79 397 319
Pohľadávky voči			
štátom EÚ	44 283 019	43 304 162	46 111 769
ZP v SR	29 269 583	31 473 925	28 842 098
Pohľadávky styčný orgán	73 552 601	73 778 087	74 953 867

Predpis nových pohľadávok úradu za I. polrok 2018 dosiahol hodnotu 20 759 tis. eur, čo predstavuje nárast hodnoty pohľadávok o 1,7 % v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2017. Zároveň vzrástol počet individuálnych pohľadávok o 6,1 % a priemerná hodnota individuálnej pohľadávky predstavovala v sledovanom období 132,29 eur. Všetky nové pohľadávky SR sa týkali refundácií na základe skutočných výdavkov. K 30. júnu 2018 bolo z uvedenej hodnoty uhradených 0,4 % a 99,6 % bolo súčasťou zostatku pohľadávok k 30. júnu 2018. Uvedený stav zohľadňuje platné právne rámce podľa európskej legislatívy, vrátane lehoty splatnosti v rozsahu 18 mesiacov.

V oblasti záväzkov došlo v I. polroku 2018 k zníženiu predpisu záväzkov o 2,1 % a k nárastu počtu individuálnych faktúr o 5,40 %. Celková výška predpisu záväzkov dosiahla sumu 18 989 tis. eur. Priemerná hodnota individuálneho záväzku predstavovala 488,78 eur. Z hľadiska štruktúry tvorili 99,5 % záväzky na základe skutočných výdavkov a 0,5 % záväzky na základe pevne stanovených súm. K 30. júnu 2018 bolo z uvedenej hodnoty uhradených 15,5 % a 84,5 % bolo súčasťou zostatku záväzkov k 30. júnu 2018. Z uhradených záväzkov predstavovala podstatnú časť úhrada za plánovanú liečbu v Českej republike, pri ktorej sa uplatňuje bilaterálne dohodnutá lehota splatnosti 2 mesiace.

6. Záver

Hospodárenie úradu za I. polrok 2018 je vyrovnané bez väčších odchýlok od podielu rozpočtu za sledované obdobie.

Hospodárenie úradu od roku 2018 ovplyvňuje prevádzkovanie SLaPA pracoviska Košice a pobočky Košice vo vlastných zrekonštruovaných priestoroch, a to v oblasti čerpania prostriedkov súvisiacich s prevádzkovaním vlastnej budovy pri znížení prostriedkov vynakladaných na nájomné. V I. polroku 2018 úrad realizoval migráciu na novú sieťovú infraštruktúru, ktorá umožní poskytovať kvalitnejšie elektronické dátové služby tak pre

potreby úradu, ako aj pre ostatné verejné inštitúcie a verejnosť. Pre zlepšenie činnosti SLaPA pracovísk bol realizovaný nákup kvapalinového chromatografu s príslušenstvom.

V roku 2018 bude musieť úrad zabezpečiť realizáciu nových procesov vyplývajúcich z novely zákona č. 581/2004 Z. z. v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel. Prehliadky mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti budú realizované prostredníctvom organizátorov vysúťažených v procese verejného obstarávania, pričom hodnota vysúťažených služieb vysoko prevyšuje pôvodnú kvantifikáciu k novele zákona zapracovanú v schválenom rozpočte úradu na rok 2018 a zároveň sa očakávajú ďalšie stúpajúce nároky na ohodnotenie výkonu prehliadok mŕtvych tiel. Uvedená skutočnosť bude mať za následok napätosť pri čerpaní rozpočtu na podpoložke Zdravotníckym zariadeniam do konca roka 2018, a to najmä vplyvom realizácie zmlúv s organizátormi prehliadok mŕtvych tiel platných od 1. júla 2018. V I. polroku 2018 boli prehliadky mŕtvych tiel realizované podľa podmienok z roku 2017. Vplyvom zvýšených úhrad za výkon prehliadky mŕtvych tiel od druhého polroku 2017 došlo už v I. polroku 2018 v porovnaní s I. polrokom 2017 k nárastu výdavkov na predmetný účel o 39,1 %. Napriek snahám a všetkým krokom úradu s cieľom zabezpečiť funkčnosť systému prehliadok mŕtvych tiel nastáva v súčasnosti otázka finančnej a procesnej udržateľnosti novelou nastaveného systému.